

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

ΣΕ Γ' ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια, στις 7 Δεκεμβρίου 2022, με την εξής σύνθεση: Άννα Λιγωμένου, Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδρος, Γεώργιος Βοΐλης, Βασιλική Σοφιανού, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Ασημίνα Σακελλαρίου, Νεκταρία Δουλιανάκη, Αικατερίνη Μποκώρου, Αντιγόνη Στίνη, Βασιλική Πέππα, Γρηγόριος Βαλληνδράς, Ευφροσύνη Παπαδημητρίου, Χριστίνα Κούνα, Ιωάννης Καλακίκος και Ελένη Σκορδά, Σύμβουλοι. Από τους ανωτέρω, οι Σύμβουλοι Ιωάννης Καλακίκος και Ελένη Σκορδά μετείχαν ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, ο οποίος εκπροσωπεί νομίμως τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας.

Για να δικάσει την από 4 Σεπτεμβρίου 2014 (ΑΒΔ: .../15.9.2014) αίτηση αναίρεσης του ..., κατοίκου ..., ο οποίος δεν παραστάθηκε.

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 των Νομικών Συμβούλων του Κράτους Δημητρίου Μακαρονίδη και Βασιλικής Τύρου.

Με την αίτηση αυτή επιδιώκεται η αναίρεση της 2971/2013 απόφασης του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία απορρίφθηκε έφεση του ήδη αναιρεσειόντος.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο, με την παρουσία του Γραμματέα Γεωργίου Καρασαββίδη, συνήλθε στις 8 Νοεμβρίου 2023 σε τηλεδιάσκεψη, με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, και στις 6 Μαρτίου 2024 σε διάσκεψη με φυσική παρουσία όλων των μελών, με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τη Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδρο, που απουσίαζε λόγω κωλύματος (άρθρο 293 παρ. 3 εδ. α' του ν. 4700/2020) και την Ελένη Σκορδά, Σύμβουλο, που συμμετείχε ως αναπληρωματικό μέλος (άρθρο 18 παρ. 4 του ν. 4820/2021).

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Βασιλικής Σοφιανού και

Αφού σκέφθηκε κατά τον νόμο

Αποφάσισε τα εξής:

1. Η παρούσα υπόθεση, αντικείμενο αρχικά της διάσκεψης της 8^{ης}.11.2023, επαναφέρεται προς διάσκεψη μετά την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 308 της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ν. 4700/2020, Α' 127/29.6.2020), που ίσχυε κατά τον χρόνο συζήτησης της υπόθεσης που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας (βλ. άρθρα 349 παρ. 1 του ν. 4700/2020 και το ΦΓ9/64676/22.11.2013 σημείωμα του Γραμματέα του Ελεγκτικού Συνεδρίου που επιδόθηκε νόμιμα στον αναιρεσείοντα), και την προσκόμιση από τον αναιρεσείοντα του αποδεικτικού καταβολής παραβόλου.

2. Με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 2971/2013 απόφασης του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τους αναφερόμενους σ' αυτήν λόγους. Με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε η από 19.7.2006 έφεση του ήδη αναιρεσείοντος κατά της .../16.5.2006 πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με την οποία καταλογίστηκε σε βάρος του αναιρεσείοντος, με την ιδιότητα του εκτελεστή της διαθήκης της ... χήρας ..., το ποσό των 18.240,72 ευρώ. Το ως άνω συνολικό ποσό αναλύεται σε ποσό 6.358,15 ευρώ, το οποίο καταλογίστηκε αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον ..., που είχε διατελέσει εκτελεστής της ίδιας διαθήκης σε προηγούμενο χρονικό διάστημα, αντιστοιχεί δε σε ισόποση ζημία που φέρεται ότι ο αναιρεσείων προκάλεσε στην καταληφθείσα υπέρ κοινωφελών σκοπών περιουσία της διαθέτιδος κατά την άσκηση της διαχειριστικής του εξουσίας, εξαιτίας της εκ μέρους του μη είσπραξης μερισμάτων μετοχών της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος των ετών 1991 έως και 1995, πλέον τόκων υπερημερίας ποσού 11.882,57 ευρώ.

3. Νομίμως εχώρησε η συζήτηση της υπόθεσης κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας χωρίς την παρουσία του αναιρεσείοντος, ο οποίος, όπως προκύπτει από την από 22.11.2022 έκθεση επίδοσης του δημοτικού υπαλλήλου ..., κλητεύθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα για να παραστεί σ' αυτήν.

4. Περαιτέρω, για την άσκηση της υπό κρίση αίτησης έχει καταβληθεί παράβολο ύψους 182,41 ευρώ (βλ. το ... ηλεκτρονικό παράβολο και την από 19.12.2023 απόδειξη πληρωμής της ...), το οποίο υπερβαίνει το κατά νόμο απαιτούμενο παράβολο που ανέρχεται σε 63,58 ευρώ [βλ. άρθρο 73 παρ. 3 στοιχ. δ του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (Α' 52), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο άσκησης της αίτησης, ήτοι πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 38 του ν. 4446/2016 (Α' 240) και ΕλΣυν Ολ. 546/2022, 1/2021, 1640/2020]. Συνεπώς, το υπερβάλλον παράβολο, ποσού 118,83 ευρώ, πρέπει να επιστραφεί στον αναιρεσείοντα ως αχρεωστήτως καταβληθέν, ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης (βλ. άρθρο 310 παρ. 3 σε συνδυασμό με άρθρο 349 παρ. 1 του ν. 4700/2020).

5. Η ένδικη αίτηση έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα. Είναι, επομένως, τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς την βασιμότητα των λόγων της.

6. Ο α.ν. 2039/1939 «περί τροποποίησης, συμπλήρωσης και κωδικοποίησης των Νόμων περί εκκαθάρισεως και διοικήσεως των εις το Κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών» (Α' 455), που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα με το άρθρο 101 του ΕισΝΑΚ και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης της επίμαχης καταλογιστικής πράξης (16.5.2006), στο άρθρο 1 όριζε: «Κοινωφελής σκοπός κατά την έννοιαν του παρόντος είναι κατ' αντίθεσιν προς τον ιδιωτικόν πάς κρατικός θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, έν γένει δ' επωφελής εις το κοινόν έν όλω η έν μέρει σκοπός» και στο άρθρο 2 όριζε: «1. Η πιστή και επακριβής εκτέλεσις της βουλήσεως των διαθετών και δωρητών δι' ής διατίθενται περιουσιακά στοιχεία διά κληρονομίας, κληροδοσίας ή δωρεάς υπέρ του Κράτους ή χάριν κοινωφελών σκοπών, αποτελεί υποχρέωσιν του Κράτους ... 5. Το Υπουργείον των Οικονομικών μεριμνά διά την εκκαθάρισιν των εις το Κράτος καταλειπομένων κληρονομιών κληροδοσιών και δωρεών και την κατά τάς διατάξεις του παρόντος Νόμου εκτέλεσιν του δι' όν καταλείπονται αύται σκοπού οσάκις ορίζεται τοιούτος. Το αυτό Υπουργείον ασκεί την εποπτείαν και τον έλεγχον επί της εκκαθάρισεως και διαχειρίσεως των υπέρ κοινωφελών εν γένει σκοπών καταλειπομένων περιουσιών, κατά τάς διατάξεις του παρόντος Νόμου και των συστατικών πράξεων». Περαιτέρω ο εν λόγω νόμος στο Κεφάλαιο Ε', με τον τίτλο «Κληρονομίαι, κληροδοσίαι και δωρεαί υπέρ κοινωφελών σκοπών εκτελέσεων υπό προσώπων άλλων πλην του κράτους», όριζε τα εξής: Στο άρθρο 63 παρ. 1: «Περιουσίαι εν γένει καταλειπόμεναι υπέρ κοινωφελών σκοπών, εκκαθαρίζονται παρά των εκτελεστών της διαθήκης κατά τας διατάξεις των επομένων άρθρων», στο άρθρο 64: «Οι εκτελεσταί διαθηκών, δι' ων καταλείπονται κληρονομίαι και κληροδοσίαι προς εκτέλεσιν Κρατικών και εν γένει κοινωφελών σκοπών θεωρούνται εν τη ιδιότητι ταύτη ως ασκούντες δημοσίαν λειτουργίαν και υπάγονται υπό την εποπτείαν και πειθαρχικήν εξουσίαν του Υπουργού των Οικονομικών», στο άρθρο 66 παρ. 1: «Η παρά του εκτελεστού της διαθήκης εκκαθάρισις άρχεται αφ' ης ούτος απεδέχθη το λειτούργημα του εκτελεστού. Η αποδοχή του λειτουργήματος γίνεται δια τους εν Ελλάδι κατοικούντας δια δηλώσεως, συντασσομένης εφ' απλού χάρτου ενώπιον του Γραμματέως των Πρωτοδικών της κατοικίας ή διαμονής του εκτελεστού, ...», στο άρθρο 68 παρ. 1: «Ο εκτελεστής προβαίνει εις απογραφήν της περιουσίας διά Συμβολαιογράφου και λαμβάνει υπό την κατοχήν του την ομάδα της κληρονομίας και διοικεί αυτήν ... Επί τη αιτήσει του εκτελεστού της διαθήκης ή και οίκοθεν έν αμελεία η αδυναμία αυτού δύναται να ανατεθή δι' αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών η ενέργεια της απογραφής του όλου η μέρους της κληρονομίας εις Οίκον. Έφορον ή άλλον δημόσιον υπάλληλον ...», στο άρθρο 69, με τίτλο «Διαχείρισις της

κληρονομιάς»,: «1. Ως πράξεις διοικήσεως και διαχειρίσεως της κληρονομιάς θεωρούνται ... η είσπραξις των απαιτήσεων και των εισοδημάτων των κινητών και ακινήτων ... 2. [όπως η διάταξη της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 2386/1996 (Α' 43) από 7-3-1996] Όλες οι εισπράξεις από την εκκαθάριση της κληρονομιάς κατατίθενται από τον εκτελεστή της διαθήκης σε έντοκη κατάθεση προθεσμίας ή ταμειυτηρίου, ανάλογα με τις ανάγκες και το είδος κατάθεσης που εξυπηρετεί την κληρονομία, κατά προτίμηση όμως σε έντοκη κατάθεση προθεσμίας, σε μία από τις Τράπεζες ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή τα Πιστωτικά Ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 73, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη. 3. ...», στο άρθρο 73 παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 1 του ν. 2386/1996,: «Αι υπέρ κοινωφελών σκοπών περιουσίαι, εάν τα κεφάλαια προορίζονται δια τον ταχθέντα σκοπόν, ρευστοποιούμεναι κατά τας διατάξεις του παρόντος, κατατίθενται μέχρις ου καταστή δυνατή η εκτέλεσις του σκοπού, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως εν τη συστατική πράξει, εις έντοκον κατάθεσιν όψεως επί ανατοκισμώ παρά τη Εθνική Τραπέζην ή Αγροτική Τραπέζην ή τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων ...», στο άρθρο 80: «Επί πλειόνων εκτελεστών η εκκαθάρισις γίνεται παρά πάντων των εκτελεστών ενεργούντων από κοινού κατά τους κανόνες του Αστικού Δικαίου ... Οι εκτελεσταί είναι αλληλεγγύως υπεύθυνοι δια τας παρ' αυτών επιχειρηθείσας ή τη συναινέσει αυτών ενεργηθείσας πράξεις και ευθύνονται κατά τους κανόνες της εντολής» και στο άρθρο 82: «Ο εκτελεστής υποχρεούται εις λογοδοσίαν προς τον Υπουργόν των Οικονομικών και τους κληρονόμους εφαρμοζομένων επ' αυτής των άρθρ. 31, 32 και 33 του παρόντος ...», ενώ στο Κεφάλαιο ΣΤ' αυτού, με τον τίτλο «Εκτέλεσις κοινωφελών σκοπών και έργων», στο άρθρο 88 όριζε τα εξής: «Η εκτέλεσις του κοινωφελούς σκοπού η έργου ανήκει εις τον αρμόδιον πρός εκκαθάρισιν της κληρονομιάς εκτελεστήν της διαθήκης εφόσον τούτο ορίζεται ή προκύπτει σαφώς εκ της διαθήκης». Εξάλλου, ο ως άνω νόμος (α.ν. 2039/1939) στο άρθρο 32 παρ. 1 όριζε: «1. Ο Υπουργός των Οικονομικών λαμβάνων γνώσιν της διαχειρίσεως καταλογίζει εις βάρος του εκκαθαριστού ... πάσαν επελθούσαν προφανώς εις την περιουσίαν εκ δόλου ή βαρείας αμελείας ή εκ διαχειρίσεως και διαθέσεως της περιουσίας παρά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου ζημίαν, εντόκως επί τω τόκω υπερημερίας, υπολογιζομένω αφ' ης ως εκ της πράξεως ή παραλείψεως επήλθεν η ζημία εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων του εδαφ. 2 του άρθρ. 26 του από 3/17 Ιουλ.1933 Δ/τος "περί κωδικοποιήσεως των περί οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων". Ο καταλογισμός γίνεται δι' ητιολογημένης πράξεως του Υπουργού των Οικονομικών, κοινοποιουμένης εις τον εκκαθαριστήν κατά τας διατάξεις της Πολιτ. Δικονομίας. Εν παραλείψει του εκκαθαριστού πρός υποβολήν λογοδοσίας, μετά προηγουμένην πρός τούτο πρόσκλησιν, το ποσόν της ζημίας εξακριβούται δι' ελέγχου, διατασσομένου υπό του Υπουργού των Οικονομικών η εκ παντός άλλου στοιχείου και καταλογίζεται εις τον εκκαθαριστήν δι' ομοίας πράξεως του

Υπουργού των Οικονομικών». Τέλος, ο Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 774/1980, Α' 189), που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, στο άρθρο 27 παρ. 3 εδάφιο γ' όριζε τα εξής: «Ο υπόλογος απαλλάσσεται των προσαυξήσεων, εφ' όσον ήθελεν αποδείξει ότι η παράλειψις ή το έλλειμμα δεν οφείλεται εις δόλον ή βαρείαν αυτού αμέλειαν».

7. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η περιουσία που καταλείπεται με διαθήκη υπέρ κοινωφελούς σκοπού εκκαθαρίζεται από τους εκτελεστές διαθήκης, οι οποίοι ασκούν δημόσια λειτουργία και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών. Η ιδιότητα του εκτελεστή διαθήκης αποκτάται με την αποδοχή του λειτουργήματος, μετά την οποία αυτός προβαίνει σε απογραφή της καταληφθείσας περιουσίας, λαμβάνει στην κατοχή του τα στοιχεία αυτής και προβαίνει σε πράξεις διοίκησης και διαχείρισης αυτών. Μία από τις ειδικότερες υποχρεώσεις του εκτελεστή διαθήκης, η εξουσία του οποίου καθορίζεται από τη διαθήκη και ο διορισμός του αποτελεί περιορισμό του κληρονομικού δικαιώματος, είναι αυτή που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 του α.ν. 2039/1939 για την άμεση έντοκη κατάθεση των εισπράξεων από την εκκαθάριση της κληρονομιάς. Η διάταξη αυτή, αν και ρητώς αναφέρεται μόνο στις εισπράξεις από τη ρευστοποίηση των στοιχείων της κληρονομιάς, είναι πρόδηλο ότι καλύπτει και τις λοιπές εισπράξεις της κληρονομιάς, που αναφέρονται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, ήτοι τις εισπράξεις «των απαιτήσεων και των εισοδημάτων των κινητών και ακινήτων» της κληρονομιάς. Και τούτο, όχι μόνο λόγω της συστηματικής ερμηνείας της διάταξης αυτής που εντάσσεται στο προαναφερόμενο άρθρο με τον τίτλο «Διαχείρισις της κληρονομιάς» και, συνεπώς, αφορά το προϊόν όλων των πράξεων διαχείρισης της κληρονομιάς, αλλά και διότι για την κατάθεση του προϊόντος ρευστοποίησης της κληρονομιάς προβλέπει ειδικά το άρθρο 73 του ως άνω αναγκαστικού νόμου, οπότε η διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 αυτού θα καθίστατο περιττή, αν η ρυθμιστική της λειτουργία αφορούσε και πάλι μόνο το προϊόν της ρευστοποίησης. Άλλωστε, στην ίδια υποχρέωση της άμεσης κατάθεσης των απαιτήσεων και των εισοδημάτων των κινητών και ακινήτων της κληρονομιάς άγει και η εφαρμογή των διατάξεων περί εντολής (άρθρα 713 επ. ΑΚ), που ρυθμίζουν, κατά παραπομπή του άρθρου 80 του ως άνω αναγκαστικού νόμου, την ευθύνη του εκτελεστή διαθήκης υπέρ κοινωφελούς σκοπού. Επομένως, ο τελευταίος έχει υποχρέωση να αποδώσει στον κληρονόμο καθετί που απέκτησε από την άσκηση του λειτουργήματός του (άρθρο 719 ΑΚ) και οφείλει τόκο σε περίπτωση ιδιοποίησης χρημάτων της κληρονομιάς (άρθρο 720 ΑΚ). Από τα ανωτέρω παρέπεται ότι ο εκτελεστής διαθήκης υπέρ κοινωφελούς σκοπού υποχρεούται να εισπράττει τα μερίσματα των μετοχών που συνιστούν απαίτηση της κληρονομιάς έναντι του εκδότη τους και περαιτέρω να καταθέτει αμέσως το προϊόν αυτών σε έντοκο τραπεζικό λογαριασμό, ευθυνόμενος σε περίπτωση πρόκλησης ζημίας λόγω παραβίασης των εν λόγω υποχρεώσεών του που προβλέπονται ρητά στον α.ν. 2039/1939, για κάθε

βαθμό υπαιτιότητας, δηλαδή και για ελαφρά αμέλεια (αντίθετα η ευθύνη του εκτελεστή διαθήκης για την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στην κληρονομία από την παραβίαση της γενικής υποχρέωσής του για διοίκηση και διαχείριση της καταληφθείσας περιουσίας περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις που αποδίδεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια αυτού, βλ. άρθρο 32 παρ. 1 του α.ν. 2039/1939 και ΕλΣυν Ολ. 1028/2011, 1462/2006). Στην περίπτωση αυτή, ο Υπουργός Οικονομικών - με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 2873/2000 (Α' 285) ορίστηκε ότι με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, πλην άλλων, η σχετική αρμοδιότητα μεταβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας - δύναται να καταλογίσει σε βάρος του εκτελεστή διαθήκης, με αιτιολογημένη πράξη του, το ποσό που αντιστοιχεί στη ζημία που υπαιτίως προκάλεσε στην περιουσία που διαχειρίζεται, με τους νόμιμους τόκους υπερημερίας, απαλλασσόμενος από τους τελευταίους εάν αποδείξει ότι η ζημία δεν επήλθε από πράξεις ή παραλείψεις του οφειλόμενες σε δόλο ή βαρεία αμέλεια.

8. Εξάλλου, αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές, αυτή δηλαδή που πρέπει να καταβάλλεται κατά τη συναλλακτική πίστη από τον μέσο συνετό και επιμελή εκπρόσωπο του ίδιου κύκλου επαγγελματικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Με κριτήριο δε τη βαρύτητα της αμελούς συμπεριφοράς, βαρεία αμέλεια θεωρείται ότι υφίσταται όταν η απόκλιση από τη συμπεριφορά του μέσου συνετού και επιμελούς ανθρώπου του οικείου κύκλου δραστηριότητας είναι ασυνήθιστα μεγάλη, ιδιαίτερα σοβαρή και φανερώνει πλήρη αδιαφορία του υπαιτίου για τα παράνομα σε βάρος τρίτων αποτελέσματά της (βλ. ΕλΣυν Ολ. 788/2022, 1825/2010, 1776, 1786/1997, ΑΠ 246/2022, 263/2021, 18/2009, 1534/2008, 2193/2007). Η έννοια δε της αμέλειας είναι νομική και, επομένως, η υπαγωγή σ' αυτήν των πραγματικών περιστατικών, που ανέλεγκτα έκρινε το δικαστήριο της ουσίας ότι συντρέχουν σε συγκεκριμένη υπόθεση, υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο (βλ. ΕλΣυν Ολ. 2363/2011, 5242/2015, 1781/2018, 788/2022).

9. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Τμήμα, κατά την ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, δέχθηκε τα ακόλουθα: Η ..., που απεβίωσε στις 29.7.1961, με την από 8.4.1954 ιδιόγραφη μυστική διαθήκη της και την από 7.5.1958 συμπληρωματική αυτής (οι οποίες δημοσιεύθηκαν με τα .../1.8.1961 και .../1.8.1961 πρακτικά του Πρωτοδικείου Βόλου), διέθεσε την κινητή και ακίνητη περιουσία της σε διάφορα φυσικά και νομικά πρόσωπα και όρισε εκτελεστή της διαθήκης της τον δικηγόρο ..., ο οποίος και απεδέχθη το λειτούργημα αυτό, με τη .../12.10.1961 έκθεση αποδοχής ενώπιον του Πρωτοδικείου Βόλου. Λόγω της άρνησης, όμως, του ανωτέρω να υποβάλει λογοδοσία, αυτός αντικαταστάθηκε με την .../23.9.1996 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών από τον ήδη αναιρεσείοντα δικηγόρο ..., ο οποίος αποδέχθηκε το λειτούργημα του εκτελεστή της διαθήκης, με την από 21.10.1996 σχετική έκθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου

Βόλου. Περαιτέρω, σε εκτέλεση της .../16.10.1996 εντολής της Διεύθυνσης Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών διενεργήθηκε έλεγχος στη διοίκηση και διαχείριση της κληρονομίας της ..., τα αποτελέσματα του οποίου έχουν καταγραφεί στη με αρ. πρωτ. .../11.3.2005 έκθεση ελέγχου του Επιθεωρητή της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης Θεσσαλίας. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν, ειδικότερα, τα εξής: Με τη διαθήκη της, η ανωτέρω διαθέτιδα, μεταξύ άλλων, όρισε, από τις οκτώ (8) μετοχές της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος που κατείχε, οι τέσσερις (4) να δωρηθούν σε συγκεκριμένο ιδιώτη και οι υπόλοιπες τέσσερις (4) να εξαργυρωθούν και το σχετικό ποσό να χρησιμοποιηθεί, εάν χρειαζόταν, προς συμπλήρωση διαφόρων ποσών που διέθεσε σε ιδιώτες, άλλως να περιέλθει στο Ορφανοτροφείο Βόλου. Κατά την απογραφή των στοιχείων της κληρονομίας βρέθηκαν, όπως αναφέρεται στη .../26.1.1962 σχετική έκθεση, ογδόντα (80) μετοχές της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, εκ των οποίων οι σαράντα (40) δόθηκαν, σύμφωνα με τη διαθήκη, σε ιδιώτη και οι υπόλοιπες σαράντα (40) παρέμειναν στα χέρια του εκτελεστή. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, ο ως άνω Επιθεωρητής ζήτησε από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος στοιχεία για την κατάσταση των ως άνω μετοχών, τα μερίσματα που απέδωσαν, από ποιόν εισπράχθηκαν, καθώς και για την κίνηση του σχετικού λογαριασμού, από τα .../16.7.2004, .../29.9.2004, .../8.10.2004 και .../2.12.2004 έγγραφα της οποίας προέκυψε ότι στο μετοχολόγιο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και με προσωρινή μερίδα ... υπήρχαν στο όνομα της ... επτά χιλιάδες ογδόντα έξι (7.086) μετοχές. Περαιτέρω, ο έλεγχος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εκκαθάριση της κληρονομίας περιουσίας της διαθέτιδος βρισκόταν σε εκκρεμότητα, με συνέπεια οι μετοχές της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, που αποτέλεσαν το αντικείμενο της κληροδοσίας, να μην έχουν ακόμη εκποιηθεί και, ως εκ τούτου, να αποδίδουν μερίσματα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα .../8.10.2004, .../29.9.2004 και .../9.2.2005 έγγραφα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος είχαν παραγραφεί λόγω παρέλευσης πενταετίας από τον χρόνο που κατέστησαν απαιτητά και έχουν αποδοθεί στη ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών, μεταξύ άλλων, τα μερίσματα των χρήσεων 1991-1995, συνολικού ύψους 6.358,15 ευρώ. Συγκεκριμένα τα μερίσματα του έτους 1991, ποσού οκτακοσίων σαράντα τριών ευρώ και ογδόντα εννέα λεπτών (843,89), κατέστησαν απαιτητά στις 3.7.1992, του έτους 1992, ποσού οκτακοσίων είκοσι επτά ευρώ και εξήντα λεπτών (827,60), στις 26.7.1993, του έτους 1993, ποσού οκτακοσίων σαράντα έξι ευρώ και εβδομήντα πέντε λεπτών (846,75), την 1.8.1994, του έτους 1994, ποσού χιλίων επτακοσίων εβδομήντα δύο ευρώ και είκοσι επτά λεπτών (1.772,27), στις 17.7.1995 και του έτους 1995, ποσού δύο χιλιάδων εξήντα επτά ευρώ και εξήντα τεσσάρων λεπτών (2.067,64), στις 19.7.1996. Το ως άνω συνολικό ποσό των έξι χιλιάδων τριακοσίων ογδόντα πέντε ευρώ και δέκα πέντε λεπτών (6.385,15), πλέον τόκων υπερημερίας ποσού 11.882,57, που προέκυψε από την παράλειψη του εκκαλούντος και ήδη

αναιρεσεύοντος να εισπράξει τα μερίσματα των μετοχών των ετών 1991 έως και 1995 που καταλείφθηκαν στο κληροδότημα, καταλογίσθηκε σε ολόκληρο σε βάρος αυτού και του προκατόχου του, ..., με τη .../4.8.2016 πράξη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας [με την .../8.10.2002 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Β' 1330), μεταβιβάστηκε στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας η αρμοδιότητα εποπτείας, μη εξαιρουμένης και της σχετικής καταλογιστικής αρμοδιότητας, πλην άλλων, για το κληροδότημα ...]. Επιπλέον η έφεση που άσκησε ο ... κατά της ίδιας καταλογιστικής πράξης έχει απορριφθεί με τη 2385/2007 απόφαση του Δικαστηρίου αυτού.

10. Περαιτέρω, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το δικάσαν Τμήμα δέχτηκε ότι ο εκκαλών και ήδη αναιρεσειών, παραβαίνοντας τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από το λειτούργημα του εκτελεστή της διαθήκης δεν επέδειξε τη δέουσα διαχειριστική επιμέλεια για την προστασία της περιουσίας της διαθέτιδος και δεν εισέπραξε ποτέ τα μερίσματα των μετοχών. Ειδικότερα, δέχτηκε ότι, κατά παράβαση των επίμαχων διατάξεων, δεν ενδιαφέρθηκε για την είσπραξη των μερισμάτων αμέσως μόλις κατέστησαν απαιτητά και για την άμεση κατάθεσή τους σε έντοκο λογαριασμό, με αποτέλεσμα αυτά να απολεσθούν λόγω παραγραφής των σχετικών απαιτήσεων υπέρ του Δημοσίου, εξαιτίας της μη είσπραξής τους επί μια πενταετία από τότε που κατέστησαν απαιτητά (βλ. σελ. 16 της έκθεσης ελέγχου και ν.δ. 1195/1942 σε συνδυασμό με τα άρθρα 18 του ν. 3943/2011, 250 περ. 15 και 260 ΑΚ). Απέρριψε δε το δικάσαν Τμήμα ως αβάσιμο τον προβληθέντα από τον αναιρεσειόντα ισχυρισμό ότι δεν γνώριζε για την ύπαρξη μετοχών της Εθνικής Τράπεζας μέχρι τις 24.8.2004, οπότε και ενημερώθηκε από τον Οικονομικό Επιθεωρητή που διενεργούσε τον έλεγχο, αφού ο προκάτοχός του δεν είχε αποδώσει λογοδοσία, δεχόμενο ότι η ανυπαρξία λογοδοσίας του προκατόχου του και η ελλιπής ενημέρωσή του από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με τα στοιχεία της κληρονομιάς περιουσίας, δεν τον απαλλάσσουν από την ευθύνη του, ως εκτελεστή της διαθήκης, καθόσον αυτός είχε αυτοτελώς την υποχρέωση να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να διαπιστωθούν τα έσοδα της κληρονομιάς από τις μετοχές αυτές που αναφέρονται στη διαθήκη και να συγκεντρώσει το σύνολο της καταληφθείσας περιουσίας υπέρ του διατεθέντος σκοπού. Και τούτο διότι, όπως διαλαμβάνεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, λαμβανομένης υπόψη και της ιδιότητάς του ως δικηγόρου, είχε ευχερώς τη δυνατότητα να πράξει, ενόψει του ότι στη δημοσιευθείσα στο Πρωτοδικείο Βόλου, με το .../1.8.1961 πρακτικό, διαθήκη αναφέρεται ότι καταλείπονται μετοχές της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και, επομένως, νομιμοποιείτο και όφειλε να ζητήσει, ως ασκών το λειτούργημα του εκτελεστή διαθήκης, από την αρμόδια Διεύθυνση της Τράπεζας να ενημερωθεί για την κατάσταση των μετοχών, καθώς και των μερισμάτων που αυτές είχαν αποδώσει, ενώ θα μπορούσε να πληροφορηθεί το ύψος των μερισμάτων και από

τις ετήσιες δηλώσεις φόρου της κληρονομιάς που κατατίθεντο στην Α' ΔΟΥ Βόλου από τον προκάτοχό του, τις οποίες μπορούσε ευχερώς να αναζητήσει, οπότε και θα διαπίστωνε ότι τα μερίσματα δηλώνονταν ως «μη εισπραχθέντα εισέτι».

11. Ομοίως ως αβάσιμος απορρίφθηκε ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος περί πλημμελούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης καταλογιστικής απόφασης, λόγω ασάφειάς της ως προς το χρονικό διάστημα που αφορούσε ο καταλογισμός, καθόσον, όπως διαλαμβάνεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, στην καταλογιστική απόφαση και στην σχετική έκθεση ελέγχου αναφέρεται σαφώς ότι ο καταλογισμός αφορά στα μερίσματα χρήσεων 1991-1995, για δε τον υπολογισμό της πενταετούς παραγραφής του άρθρου 250 περ. 15 του ΑΚ υπολογίζεται ο χρόνος από τον οποίο αυτά κατέστησαν απαιτητά (βλ. άρθρο 44 α' παρ. 2 εδαφ. 2 ΚΝ 2190/1920). Επίσης το δικάσαν Τμήμα απέρριψε και τον προβληθέντα ισχυρισμό ότι μη ορθώς καταλογίστηκε για τη μη είσπραξη των μερισμάτων των χρήσεων 1991-1995, αφού αποδέχτηκε το λειτούργημα του εκτελεστή διαθήκης σε χρόνο μεταγενέστερο των χρήσεων αυτών (21.10.1996), καθόσον, όπως δέχτηκε, κατά τον χρόνο που ορίστηκε εκτελεστής τα ως άνω μερίσματα για τα έτη αυτά δεν είχαν υποπέσει ακόμα σε παραγραφή και μπορούσαν να εισπραχθούν.

12. Περαιτέρω, το δικάσαν Τμήμα δέχτηκε ότι συντρέχει διαχειριστική ευθύνη του τότε εκκαλούντος και ήδη αναιρεσειόντος για το σύνολο της επελθούσας ζημίας, καθόσον αν είχε προβεί στις επιβαλλόμενες από το λειτούργημά του και τον νόμο ενέργειες, θα μπορούσε να εισπράξει τα μερίσματα σε χρόνο πριν από την παραγραφή τους και, καταθέτοντας αυτά σε έντοκο λογαριασμό, θα είχε αποτρέψει τη μεταγενέστερη απώλεια του εσόδου αυτού της κληρονομιάς περιουσίας. Οι παραλείψεις δε αυτές, κατά τα διαλαμβανόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση, τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με το επελθόν αποτέλεσμα, το οποίο αποτέλεσε το τελικό προϊόν μιας μακράς εκ μέρους του περιόδου διαχειριστικής αδιαφορίας (10.1996-2004) και το οποίο μπορούσε να αποφευχθεί εάν είχε ενεργήσει σύμφωνα με την κατά τον νόμο επιβαλλόμενη επιμέλεια, ενώ με την ως άνω συμπεριφορά του για ιδιαίτερα μακρό χρονικό διάστημα, λαμβανομένης και της ιδιότητάς του ως δικηγόρου, επέδειξε βαρεία αμέλεια κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του, με αποτέλεσμα την απώλεια του εσόδου αυτού της κληρονομιάς περιουσίας. Με βάση δε τις παραδοχές αυτές το Τμήμα έκρινε ότι παρίσταται νόμιμος ο επιβληθείς σε βάρος του αναιρεσειόντος καταλογισμός με το ποσό των 6.358,15 ευρώ, που αντιστοιχεί στη ζημία που προκάλεσε στην κληρονομαία περιουσία λόγω μη είσπραξης των μερισμάτων των ετών 1991-1995, μετά των αναλογούντων τόκων υπερημερίας ποσού 11.882,57 ευρώ, ήτοι με το συνολικό ποσό των 18.240,72 ευρώ. Απέρριψε δε τον ειδικότερο προβληθέντα ισχυρισμό του ότι τόκοι υπερημερίας οφείλονται μόνο για το χρονικό διάστημα από 1.1.2001 και μετά, κατ' εφαρμογή του άρθρου 250 περ. 15 ΑΚ, σύμφωνα με το οποίο οι αξιώσεις από τόκους παραγράφονται μετά πενταετία, με την αιτιολογία ότι ερείδεται επί εσφαλμένης νομικής βάσης, δεδομένου ότι η

διαχειριστική ευθύνη του εκκαλούντος έχει χαρακτήρα δημοσίου δικαίου και διέπεται από τις ειδικές διατάξεις του α.ν. 2039/39, ο οποίος ως προς την επιβολή τόκων υπερημερίας παραπέμπει στην αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί των επιβαλλόμενων σε βάρος των υπολόγων προσαυξήσεων (βλ. άρθρο 27 παρ. 3 του π.δ/τος 774/1980), οι οποίες δεν παραγράφονται όσο παραμένει ενεργός η κύρια απαίτηση, χωρεί δε απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τους, μόνο σε περίπτωση έλλειψης δόλου ή βαρείας αμέλειας του υποχρέου, προϋπόθεση που δεν συντρέχει εν προκειμένω.

13. Με την πρώτο λόγο της κρινόμενης αίτησης προβάλλεται ότι κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας υπό την ειδικότερη αιτίαση της πλημμελούς αιτιολογίας το δικάσαν Τμήμα δέχτηκε ότι η καταλογιστική απόφαση είναι νόμιμα αιτιολογημένη και δεν υφίσταται ασάφεια της ιστορικής και νομικής αιτίας του καταλογισμού, ούτε αόριστη αιτιολόγηση της καταλογιστικής πράξης, κυρίως όσον αφορά το χρονικό διάστημα που αφορά ο επίδικος καταλογισμός, απορρίπτοντας τον σχετικό λόγο που είχε προβληθεί με την έφεση. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον το Τμήμα, δεχόμενο αφενός ότι στην επίμαχη καταλογιστική πράξη και στη σχετική έκθεση ελέγχου αναφέρεται σαφώς ότι ο καταλογισμός αφορά τα μερίσματα χρήσεων 1991-1995, αφετέρου ότι για τον υπολογισμό της πενταετούς παραγραφής του άρθρου 250 παρ. 15 του Αστικού Κώδικα λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος από τον οποίο αυτά κατέστησαν απαιτητά, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 44 α' παρ. 2 εδάφ. β' του Κώδικα Νόμων 2190/1920, με νόμιμη αιτιολογία απέρριψε τον προβαλλόμενο λόγο έφεσης περί πλημμελούς αιτιολογίας της καταλογιστικής πράξης.

14. Με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης αίτησης προβάλλεται, κατ' εκτίμηση του λόγου αυτού, ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή της αόριστης νομικής έννοιας της βαρείας αμέλειας, άλλως με πλημμελή αιτιολογία, το δικάσαν Τμήμα δέχτηκε ότι τα πραγματικά περιστατικά που έγιναν δεκτά θεμελιώνουν υπαιτιότητα σε βαθμό βαρείας αμέλειας του αναιρεσείοντος για την πρόκληση ζημίας στην κληρονομική περιουσία, από την απώλεια εσόδων εξαιτίας της εκ μέρους του μη είσπραξης και έντοκης κατάθεσης μερισμάτων μετοχών της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος για τις χρήσεις των ετών 1991 έως και 1995, καθόσον, όπως προβάλλεται, δεν τον βαρύνει υπαιτιότητα για την εν λόγω απώλεια εσόδων της κληρονομιάς. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την παραδεκτή, κατ' αναίρεση, επισκόπηση του δικογράφου της έφεσης, ο αναιρεσείων είχε προβάλλει ότι δεν βαρύνεται με οποιασδήποτε μορφής υπαιτιότητα για τη μη είσπραξη των μερισμάτων των μετοχών της κληρονομιάς, καθόσον αγνοούσε την ύπαρξη αυτών, δεν ενημερώθηκε σχετικά από τον προκάτοχό του, ούτε από τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Οικονομικών που διενεργούσαν έλεγχο της διαχείρισης της κληρονομικής περιουσίας από το έτος 1996, ενώ κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα δεν ασκούσε καθήκοντα εκτελεστή διαθήκης, αφού αποδέχτηκε το λειτούργημα στις 21.10.1996.

15. Ο λόγος αυτός είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός, καθόσον το δικάσαν Τμήμα εσφαλμένα υπήγγηγε τα ανελέγκτως γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά στην αόριστη νομική έννοια της βαρείας αμέλειας. Και τούτο, διότι από τα αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά, και ιδίως από την ουσιαστική παραδοχή ότι i) ο επίδικος καταλογισμός αφορά τη μη είσπραξη μερισμάτων των μετοχών που ανήκαν στην κληρονομική περιουσία των ετών 1991-1995, ii) ο αναιρεσείων αποδέχθηκε το λειτούργημα του εκτελεστή της διαθήκης στις 21.10.1996, iii) ο προκάτοχός του δεν απέδωσε λογοδοσία και iv) παράλληλα με την αποδοχή από τον αναιρεσείοντα του λειτουργήματος του εκτελεστή της διαθήκης της ..., δόθηκε εντολή (με αριθμ. .../16.10.1996) από τη Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου στη διοίκηση και διαχείριση της κληρονομιάς, που ολοκληρώθηκε το έτος 2005 (σχετικά συντάχθηκε η με αρ. πρωτ. .../11.3.2005 έκθεση ελέγχου του Επιθεωρητή της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης Θεσσαλίας), δεν στοιχειοθετείται βαρεία αμέλεια του αναιρεσείοντος, όπως η έννοια αυτή αναλύθηκε στη σκέψη 8 της παρούσας, για τη μη είσπραξη από αυτόν των μερισμάτων των μετοχών της κληρονομιάς που αφορούσαν τα έτη 1991-1995. Περαιτέρω δε, με βάση τα ως άνω ανελέγκτως γενόμενα δεκτά από το δικάσαν Τμήμα πραγματικά περιστατικά, δεν συντρέχει υπαιτιότητα ούτε σε βαθμό ελαφράς αμέλειας στο πρόσωπο του αναιρεσείοντος.

16. Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Βασιλική Σοφιανού, Αικατερίνη Μποκόρου, Βασιλική Πέππα, Ευφροσύνη Παπαδημητρίου και Χριστίνα Κούνα, οι οποίες διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη: Τα πραγματικά περιστατικά που έγιναν δεκτά από το δικάσαν Τμήμα ως προς την επιδειχθείσα συμπεριφορά του αναιρεσείοντος, αντικειμενικά ελεγχόμενα, δεν πληρούν το πραγματικό της έννοιας της βαρείας αμέλειας, αφού η απόκλιση από τη συμπεριφορά του μέσου επιμελούς και συνετού εκτελεστή διαθήκης δεν είναι ασυνήθιστα μεγάλη και ιδιαίτερα σοβαρή σε βαθμό που να καταδεικνύουν πλήρη αδιαφορία του αναιρεσείοντος για την πρόκληση ζημίας στην κληρονομιαία περιουσία, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με τον δεύτερο λόγο της αίτησης αναίρεσης. Τα ως άνω όμως περιστατικά, κατά τη γνώμη αυτή, και ιδίως το γεγονός ότι ο αναιρεσείων, ο οποίος έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, από την αποδοχή του λειτουργήματος του εκτελεστή της διαθήκης της ... και έως την αντικατάστασή του δεν προέβη σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη συγκέντρωση και διαχείριση των στοιχείων της καταληφθείσας υπέρ κοινωφελούς σκοπού κληρονομιάς, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και οι επίμαχες μετοχές, η ύπαρξη των οποίων, όπως έγινε δεκτό από το δικάσαν Τμήμα, προέκυπταν από τη δημοσιευθείσα διαθήκη και τις ετήσιες δηλώσεις φόρου κληρονομιάς που κατατίθεντο στην Α' ΔΟΥ Βόλου από τον προκάτοχό του, αντικειμενικά στοιχειοθετούν ελαφρά αμέλεια. Ενόψει αυτών, ο

δεύτερος λόγος της αίτησης αναίρεσης, με τον οποίο ο αναιρεσείων προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια της εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής της αόριστης νομικής έννοιας της βαρείας αμέλειας, είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός. Κατόπιν αυτών πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο αρμόδιο Τμήμα (άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 4820/2021) για να κρίνει, μετά από νέα έρευνα του πραγματικού της υπόθεσης (άρθρο 176 παρ. 2 του ν. 4700/2020), αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχει ελαφρά αμέλεια στο πρόσωπο του αναιρεσείοντος και, συνακόλουθα, αν είναι βάσιμος ο λόγος περί έλλειψης υπαιτιότητας με τη μορφή της ελαφράς αμέλειας που προβλήθηκε με την έφεση. Η γνώμη, όμως, αυτή δεν κράτησε.

17. Τέλος, με τον τρίτο λόγο της κρινόμενης αίτησης προβάλλεται ότι, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 32 παρ. 1 του α.ν. 2039/1939 και 27 παρ. 3 εδάφιο γ' του π.δ/τος 774/1980, το δικάσαν Τμήμα έκρινε ότι είναι νόμιμος ο επιβληθείς σε βάρος του αναιρεσείοντος καταλογισμός με τους αναλογούντες στο ποσό των 6.358,15 ευρώ, τόκους υπερημερίας, ύψους 11.882,57 ευρώ. Ο λόγος αυτός είναι βάσιμος, καθόσον για τη νομιμότητα του καταλογισμού σε βάρος του αναιρεσείοντος με τους αναλογούντες στο ποσό των 6.358,15 ευρώ τόκους υπερημερίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 εδάφιο γ' του π.δ/τος 774/1980 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 1 του α.ν. 2039/1939, απαιτείται να συντρέχει στο πρόσωπο του εκτελεστή διαθήκης υπαιτιότητα τουλάχιστον σε βαθμό δόλου ή βαρείας αμέλειας, προϋπόθεση που, ενόψει όσων εκτίθενται στη σκέψη 15 της παρούσας, δεν συντρέχει εν προκειμένω στο πρόσωπο του αναιρεσείοντος.

18. Κατόπιν αυτών, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, να αναιρεθεί η 2971/2013 απόφαση του IV Τμήματος και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στον αναιρεσείοντα (άρθρα 310 παρ. 1 εδ. α' του ν. 4700/2020).

19. Μετά την αναίρεση της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία δεν χρήζει διευκρίνισης κατά το πραγματικό της μέρος, πρέπει να διακρατηθεί και να δικαστεί κατ' ουσίαν από την Ολομέλεια, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 176 παρ. 2 του ν. 4700/2020.

20. Δοθέντος ότι, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 15 της παρούσας η επιδειχθείσα από τον εκκαλούντα και ήδη αναιρεσείοντα συμπεριφορά δεν στοιχειοθετεί ούτε την έννοια της ελαφράς αμέλειας, πρέπει η ένδικη έφεση να γίνει δεκτή, να ακυρωθεί η .../16.5.2006 καταλογιστική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και να διαταχθεί η επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου της έφεσης στον εκκαλούντα (άρθρο 310 παρ. 1 εδ. α' ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Αναιρεί την 2971/2013 απόφασης του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου αναίρεσης στον αναιρεσείοντα.

Δέχεται την από 19.7.2006 έφεση.

Ακυρώνει την .../16.5.2006 καταλογιστική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Και

Διατάσσει την απόδοση στον εκκαλούντα του κατατεθέντος παραβόλου έφεσης.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε τηλεδιάσκεψη στις 8 Νοεμβρίου 2023 και στις 6 Μαρτίου 2024, κατ' εφαρμογή του άρθρου 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΦΙΑΝΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στις 5 Μαρτίου 2025 (βλ. πρακτικό δημοσίευσης με όμοια ημερομηνία).

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ